

ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו ונספחים לתמצית הדוחות הכספיים

תוכן עניינים

241	ממשל תאגידי
241	הדירקטוריון וההנהלה
241	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
242	פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
243	חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק
249	דירוג האשראי של הבנק
250	נספחים לתמצית הדוחות הכספיים

דוח תמציתי של הדירקטוריון וההנהלה
הצהרות לגבי גילוי
דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
תמצית דוחות כספיים
דוח סיכונים
תיאור המאפיינים של מכשירי ההון הנכללים בהון הפיקוחי

ממשל תאגידי

הדירקטוריון וההנהלה

הדירקטוריון

במהלך תשע"ח החודשים הראשונים של שנת 2016 קיים דירקטוריון הבנק 19 ישיבות של מליאת הדירקטוריון. כמו כן, בתקופה זו התקיימו 47 ישיבות של ועדות הדירקטוריון ו-4 השתלמויות דירקטורים.

ביום 8 במרץ 2016 אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק את תנאי כהונתו והעסקתו של מר משה וידמן כיושב ראש דירקטוריון הבנק, לתקופת הכהונה שהחלה ביום 1 בדצמבר 2015, כמפורט בדיווח מיידי מיום 8 במרץ 2016, אסמכתא 2016-01-002319. אזכור זה מהווה הכללה על דרך הפניה של כל המידע שפורט בדוח המיידי האמור. לפרטים נוספים בדבר אישור תנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים.

באותו היום, החליטה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק לתקן את תקנון הבנק באופן שהרשאת החברה לפטור נושא משרה בה מאחריית בשל נזק עקב הפרת חובת הזהירות כלפיה תצומצם, כך שפטור כאמור לא יחול בשל הפרת חובת זהירות שארעה אחרי יום 23 בדצמבר 2015, בקבלת החלטה או באישור עסקה של בעל שליטה בבנק או לנושא משרה כלשהו בבנק (לרבות נושא משרה אחר, שאינו נושא המשרה שהוענק לו הפטור) יש בה עניין אישי.

ביום 4 באפריל 2016, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק, לאחר אישור ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, להעניק ליושב ראש הדירקטוריון סך של 246 אלפי שקלים חדשים (1.35 משכורות), המהווים את מלוא הסכום בגין רכיב שיקול הדעת המוענק ליושב ראש הדירקטוריון בגין שנת 2015, כך שסך כל המענק השנתי אשר שולם ליושב ראש הדירקטוריון בגין שנת 2015 עמד על 764 אלפי שקלים חדשים.

באותו היום אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק את מינויים של מר אברהם נוימן ומר יוסי שחק כדירקטורים חיצוניים בבנק לתקופת כהונה נוספת של 3 שנים.

ביום 19 בספטמבר 2016, חדל מר אבי זיגלמן לכהן בתפקידו כדירקטור חיצוני בבנק. בעקבות זאת, מספר הדירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית עומד על 10 דירקטורים.

ביום 20 בספטמבר 2016 מונתה גברת אסנת רונן ליושבת ראש ועדת הביקורת במקום מר אבי זיגלמן.

ביום 20 בספטמבר 2016 מונה מר אברהם נוימן ליושב ראש ועדת התגמול במקום מר אבי זיגלמן.

ביום 28 בספטמבר 2016 אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק את מינויה של גברת אסנת רונן כדירקטורית חיצונית בבנק לתקופת כהונה נוספת של 3 שנים.

חברי הנהלת הבנק ונושאי משרה בכירה

בתשע"ח החודשים הראשונים של שנת 2016 לא חלו שינויים בחברי ההנהלה ובנושאי המשרה הבכירה של הבנק.

עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

עסקאות עם אנשים קשורים נעשו במהלך העסקים הרגיל, בתנאי שוק ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גורמים שאינם קשורים בבנק.

פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

בעלי השליטה

קבוצת עופר

ביום 28 בספטמבר 2016 נמסר לבנק מעופר השקעות, כי בהתאם להודעת מנהלי העיזבון של יולי עופר ז"ל (להלן: "מנהלי העיזבון") לעופר השקעות בע"מ (להלן: עופר השקעות) ובעקבות החלטות של בית המשפט לענייני משפחה בקשר עם חלוקת נכסי עיזבון יולי עופר ז"ל, ביום 28 בספטמבר 2016, תוקן מרשם בעלי המניות של עופר השקעות, כך שהגב' ליאורה עופר נרשמה כבעלים של המניות שהחזיק יולי עופר ז"ל בעופר השקעות (המהוות כ-36.67% מהון מניות של עופר השקעות). לפיכך, שיעור ההחזקות בעופר השקעות נכון למועד זה הינו: ליאורה עופר: כ-51.67%; דורון עופר 15%; ל.י.ן (אחזקות) בע"מ: כ-33.33%.

עוד צוין כי בהתאם לאמור בהודעת מנהלי העיזבון, מנהלי העיזבון ימשיכו להחזיק בשלב זה במניות שהוחזקו על ידי יולי עופר ז"ל בעופר אחזקות (1989) בע"מ (להלן: עופר אחזקות), (המהוות כ-36.67% מהון המניות של עופר אחזקות). עם קבלת אישור בנק ישראל יתוקן מרשם בעלי המניות של עופר אחזקות כך שהגב' ליאורה עופר תירשם כבעלים של המניות שהחזיק יולי עופר ז"ל בעופר אחזקות.

קבוצת ורטהיים

ביום 17 בפברואר 2013 הודיע מר משה (מוזי) ורטהיים לבנק כי העניק לילדיו במתנה את מניותיו והחזקותיו בתאגידים המחזיקים במניות הבנק והשותפים לגרעין השליטה בו, אם.דבלי.זד (אחזקות) בע"מ ואף אנד דבליו (שותפות רשומה), כדלקמן: למר דוד ורטהיים 63% מהחזקותיו ולגב' דרורית ורטהיים 37% מהחזקותיו.

על פי הודעת מר משה ורטהיים לבנק, כפופה העברת המניות, בין היתר, לקבלת היתר שליטה מאת נגיד בנק ישראל לפי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

ביום 18 בינואר 2015 התקבלה בבנק הודעה מטעם מר ורטהיים, על פיה ממכתב שהתקבל ביום 15 בינואר 2015 מהפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, עולה כי על רקע טעמים משפטיים ופרוצדורליים, הפיקוח על הבנקים אינו יכול להמליץ לנגידת בנק ישראל ליתן את ההיתר המבוקש.

ביום 31 באוגוסט 2016 הלך מר משה (מוזי) ורטהיים לעולמו. בין מר דוד ורטהיים וגברת דרורית ורטהיים לבין בנק ישראל מתקיימים מגעים להסדרת הנושא.

חוקים ותקנות

חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016

ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016. בהתאם לחוק, אשר הוראותיו לגבי התקשרויות שאושרו לפני יום הפרסום, יחולו החל מתום שישה חדשים מיום פרסומו, התקשרות עם נושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי באשר לתנאי כהונתו או העסקתו, הכוללת מתן תגמול שההוצאה החזויה בשלו, כפי שחושבה למועד האישור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, צפויה לעלות על שני מיליון וחצי שקלים חדשים בשנה, טעונה הליכי אישור מיוחדים (לרבות אישור האסיפה הכללית ברוב מיוחד). כמו כן נקבע, כי תנאי לאישור התקשרות עם עובד כאמור, הוא שהיחס בין ההוצאה החזויה הנ"ל לבין ההוצאה בשל התגמול הנמוך ביותר, לפי עלות משרה מלאה, ששילם התאגיד הפיננסי, במישרין או בעקיפין, לעובד בתאגיד, קטן מ-35.

בנוסף, קבע החוק תיקון לפקודת מס הכנסה, על פיו עלות השכר לנושא משרה או עובד אחר בתאגיד פיננסי, מעבר לתקרה מתואמת של שני מיליון וחצי שקלים חדשים בשנה, לא תותר בניכוי מהכנסתו החייבת במס של התאגיד הפיננסי, באופן שרף התקרה המותאמת, כאמור לעיל, יופחת בהתאמה בסכום ההוצאה מעבר לתקרה זו. עוד נקבע, כי לעניין חישוב עלות השכר כאמור, יראו את ההוצאה בשל מענקי פרישה, כאילו הוצאה בחלקים שנתיים שווים בשנות העבודה שבשלהן משולמת ההוצאה.

במסגרת החוק נקבעה חובת דיווח של התאגידים הפיננסיים לרשות המיסים, בגין כל נושא משרה או עובד, אשר עלות השכר המשולמת לו כאמור, עולה על שני מיליון וחצי שקלים חדשים.

על רקע אי הבהירות הקיימת ביחס לפרשנותו של החוק בכל הקשור לזכויות העבר של העובדים ובמטרה לתת לנושאי המשרה בבנק שהות נוספת לצורך בחינת המצב המשפטי, החליט דירקטוריון הבנק ביום 20 ביוני, לאחר קבלת אישורה של ועדת התגמול והמלצת ועדת הביקורת לגבי המבקרת הפנימית הראשית, לוותר על חלק מתקופה ההודעה המוקדמת שהבנק זכאי לקבל מהמנהל הכללי ומשאר נושאי המשרה הכפופים לו, לרבות המבקרת הפנימית הראשית לעניין סיום תקופת העסקתם בבנק, באופן שתקופה ההודעה המוקדמת תעמוד על 45 ימים, במקום 3 חדשים (ולגבי נושאת משרה אחת במקום 6 חדשים) על פי הסכמי העסקה, ובלבד שההודעה המוקדמת תימסר לבנק עד תום שנת 2016. עוד נקבע, כי החל מיום 1 בינואר 2017, תקופת ההודעה המוקדמת תחזור להיות בת 3 או 6 חדשים, לפי העניין.

ביום 21 בספטמבר 2016 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר החלטת ועדת התגמול, כי כפועל יוצא מיישום הוראות החוק, יושב ראש הדירקטוריון והמנהל הכללי לא יהיו זכאים לתגמול שההוצאה החזויה בשלו צפויה לעלות על סכום התקרה שנקבעה בסעיף 2 (א) בחוק-שני מיליון וחצי שקלים חדשים. זאת, לתקופת ביניים, החל מיום 12 באוקטובר 2016 (מועד תחילתו של חוק התגמול, לעניין ההתקשרויות האמורות) או ממועד אחר שייקבע לעניין זה בהתאם לפסיקת בג"צ (אם ייקבע), לפי המאוחר, ועד למועד שבו יאושרו למנהל הכללי וליושב ראש הדירקטוריון תנאי כהונה והעסקה התואמים את הוראות חוק התגמול, על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק. לגבי התקופה אשר מסתיימת ביום 11 באוקטובר 2016, יותרו על כנם תנאי העסקה של יושב ראש דירקטוריון הבנק והמנהל הכללי, אשר היו בתוקף עד מועד תחילתו של חוק התגמול.

בגין תקפן של הוראות החוק האמור הוגשו על ידי איגוד הבנקים ואיגוד חברות הביטוח, עתירות לבג"צ כנגד כנסת ישראל, שר האוצר ואחרים. ביום 27 ביולי 2016, ניתן על ידי בית המשפט העליון צו על תנאי, המופנה כנגד המשיבים, אשר מורה להם לבוא וליתן טעם עד ליום 29 באוגוסט 2016 בקשר עם הוראות החוק השונות. כמו כן נקבע, כי יותר על כנו צו ביניים שניתן ביום 11 ביולי 2016, ואשר על פיו עובדים בתאגידים הבנקאיים שידועו על התפטרותם בתוך 45 ימים ממועד ההכרעה בעתירה או ביטול צו הביניים, לא יאבדו את זכויותיהם בגין סיום יחסי עובד מעביד.

ביום 29 בספטמבר 2016, ניתן פסק דין בעתירות, במסגרתו נקבע, בין היתר, כי הסעדים המבוקשים בעניין חוקתיות הוראות סעיפים 2(ב), (1)4 ו-6(א) לחוק נדחים וכן נקבע כי מגבלת היחס תחול רק על הוצאות חזויות בשל תגמולים בעד עבודה בעתיד. תקפו של צו הביניים שניתן ביום 11 ביולי 2016 הוארך עד ליום 1 בינואר 2017.

בשלב זה אין לבנק יכולת להעריך את השפעת החוק על עובדים ספציפיים, לרבות נושאי משרה, אם בכלל. בנוסף, להערכת הבנק לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים כתוצאה מהחוק.

(Foreign Account Tax Compliance Act) FATCA

בהתאם לחוק שנכנס לתוקפו בארצות הברית בחודש מרץ 2010, מוסדות פיננסיים זרים ובכללם בנקים ברחבי העולם, נדרשים למסור לרשות המס האמריקאית (ה-IRS) מידע בנוגע לנישומים אמריקאים.

בהתאם לחוק, חובה על כל מוסד פיננסי זר, לזהות את כלל החשבונות של פרטים ושל ישויות הנמצאים בבעלות ישירה או עקיפה של אמריקאים ולדווח על חלקם (לפי אמות מידה שנקבעו בחקיקה האמורה) ל-IRS.

כל מוסד פיננסי זר שלא יחתום על הסכם מול ה-IRS, יהא כפוף לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% שיוטל על תשלומים רלבנטיים ממקור אמריקאי. הניכוי יחול על נכסים פיננסיים של הגוף הפיננסי הזר וגם על נכסי לקוחותיו.

מטרת החוק היא להפחית מקרים של הימנעות מתשלום מס על ידי לקוחות אמריקאים (US PERSON) באמצעות חשבונות מחוץ לארצות הברית ולהגביר את הכנסות המס שישלמו לקוחות אמריקאים לארצות הברית והגדלת השקיפות והדיווח אודות נכסים ויתרות של הלקוחות שזוהו כאמריקאים למס ההכנסה האמריקאי.

הבנק פעל ליישום החקיקה ונמנע ממתן כל ייעוץ או סיוע הקשור לאופן זיהוי החשבון כאמריקאי או בקשר עם מיסוי אמריקאי, ובכלל זה כל עצה בנוגע ל-FATCA.

ביום 6 באפריל 2014, התקבל מכתב המפקח על הבנקים בנושא הערכות ליישום הוראות ה-FATCA, במסגרתו נדרשו התאגידים הבנקאיים, בין היתר, לקבוע מדיניות ונהלים לאופן היישום, אשר יאשרו בדירקטוריון, למנות אחראי ולהקים צוות עבודה ייעודי אשר ירכז את יישום ההוראות, בכפיפות ישירה לחבר הנהלה, תוך עדכון הנהלה והדירקטוריון בקצב ההתקדמות בתדירות שתיקבע.

הצעדים שיינקטו מול לקוחות התאגיד הבנקאי במסגרת ההיערכות כאמור, יעשו תוך התחשבות בחובות הבנק כלפי לקוחותיו, ולאחר בחינה זהירה של הנסיבות.

כן נקבע במכתב באילו מקרים יחשב סירוב להעניק שירותים בנקאיים, כסירוב סביר לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981. ביום 30 ביוני 2014 נחתם הסכם בין מדינת ליישום הוראות ה-FATCA בין מדינת ישראל לבין הרשויות האמריקאיות במתכונת של IGA1 אשר מסדיר, בין היתר, את העברת המידע לרשויות המס בארצות הברית, באמצעות רשות המיסים בישראל, אשר תקבל את המידע מהגופים הפיננסיים בישראל ("הסכם ה-FATCA"). כמו כן, נקבעו בהסכם הקלות ובכללן פטור מדיווח לגופים שונים או לחשבונות בעלי מאפיינים המעידים על סיכון נמוך מאד להעלמת מס באמצעותם.

חוק לתיקון פקודת הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016 ותקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016

ביום 14 ביולי 2016, פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016 ("החוק"). חוק זה נועד לאפשר למדינת ישראל ליישם את הסכם ה-FATCA ו"הסכמי יישום" אחרים כהגדרתם בחוק (הסכמים לצורך יישום חילופי מידע מכוח הסכם בין לאומי, המבוסס על הנהל לחילופי מידע אוטומטיים של חשבונות פיננסיים שפרסם ארגון ה-OECD). עיקרי החוק:

החוק קובע, כי על מוסדות פיננסיים לדרוש מידע מבעלי חשבונות, או ממי שמבקש להיות בעל חשבון, לרבות ישויות ובעלי שליטה ולבצע בדיקות לשם בירור זהותם ומדינת תושבותם לצרכי מס, או אזרחותם לצרכי יישום הסכם ה-FATCA או הסכם יישום אחר, הכל בהתאם להוראות שתקבענה על ידי שר באוצר.

בהתאם לחוק, על מוסד פיננסי להעביר למנהל ברשות המיסים ("המנהל") מידע בדבר לקוחות וחשבונות, אשר על המנהל להעביר לרשות מס במדינה זרה, כפי שיקבע שר האוצר בתקנות.

החוק מעניק סמכות לשר האוצר לקבוע הוראות בדבר מתן הודעה, שעל מוסד פיננסי ישראלי להעביר ללקוחות, שמידע עליהם ועל חשבונות שבבעלותם צפוי להיות מועבר למנהל לצורך העברתו לרשות מס זרה. כן מעניק החוק סמכות לשר האוצר לקבוע מצבים ותנאים, שבהתקיימם יסגור המוסד הפיננסי חשבון שנפתח מיום 30 ביוני 2014, אשר לגביו לא עלה בידי המוסד הפיננסי לקבל הצהרות או מסמכים.

החוק קובע, כי המנהל רשאי להטיל עיצום כספי על מוסד פיננסי או על אדם, אשר לא ערכו הליכי זיהוי כנדרש בהתאם לחוק, או לא העבירו מידע, או העבירו מידע חלקי למנהל אודות חשבונות המנוהלים אצל המוסד הפיננסי.

במסגרת החוק לתיקון פקודת הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016, נקבעו גם תיקונים לחוק איסור הלבנת הון, כמפורט בהמשך. תחילתו של החוק ביום פרסומן של התקנות מכוחו. תקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016 פורסמו ביום 4 באוגוסט 2016. התקנות מתייחסות, בין היתר, לנושאים המפורטים בחוק: בדיקות נאותות שעל המוסד הפיננסי לבצע, סיווג החשבונות ואופן הדיווח על ידי המוסד הפיננסי למנהל, וכן קובעות הוראות מעבר לעניין הכרה בישות כמוסד ציבורי על ידי מוסד פיננסי ישראלי מדווח לצורך יישום התקנות. כתוספת ראשונה לתקנות צורף ההסכם ה-FATCA בעברית.

ביום 12 בספטמבר 2016 נקבע בהחלטת בג"ץ 8886/15 רפובליקנים מחו"ל בישראל ואח' נ' ממשלת ישראל, כי לא יימסר מידע לידי הרשויות האמריקאיות לגבי מי שחשבונו סווג כ"בר-דיווח" וטרם עברו 30 ימים מעת שהודע לו על כך, או לגבי מי שנמסרה לו הודעה כאמור, אך העלה השגות לגביה, כל עוד לא ניתנה לו תשובה על השגתו.

הבנק מיישם את הוראות החוק והתקנות בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים בהסכם ה-FATCA, בהוראות המפקח על הבנקים ובחוק, ונערך ליישום הוראות התיקון לחוק איסור הלבנת הון.

חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 14) – הוספת עבירות מס כעבירות מקור

התיקון פורסם ב-7 לאפריל 2016 ויכנס לתוקף ב-7 לאוקטובר 2016. במסגרת המאבק בהעלמות מס, הצטרפה ישראל למדינות שהגדירו בחקיקה עבירות מס חמורות כ"עבירות מקור" לעניין חוק איסור הלבנת הון ("החוק"). ברשימה נכללו עבירות לפי פקודת מס הכנסה, חוק מס ערך מוסף וחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) שנעברו בנסיבות חמורות (מעל סף מסוים, או שנעברו בתחום, או בזיקה לאירגוני פשיעה או ארגון טרור, או כשנעברו בידי מי שאינו האדם החייב במס. תנאים אלו אינם צריכים להשפיע על היערכות הבנק).

עם התיקון, כל פעולה ברכוש ובכספים הקשורים או נובעים מעבירות המס שפורטו, מהווה פעולה ברכוש אסור והלבנת הון. התיקון יצר תשתית חוקית להגשת כתבי אישום והרשעת מעלימי מס והמסייעים להם ביוזעין (כגון עורכי דין, מנהלי חשבונות ובנקאים) בעבירות הלבנת הון, וסמכות להפעלת מנגנוני האכיפה מכח החוק ומנגנוני הפיקוח הרגולטורי והטלת עיצומים כספיים - גם בקשר לפעילות הקשורה בעבירות מס. הבנק נערך לנקוט צעדים מול כלל הלקוחות, כדי לוודא שכספים המופקדים או מועברים באמצעות הבנק מדווחים לרשויות המס.

הוראת הרשות האירופאית (OECD) בדבר חילופי מידע על חשבונות פיננסיים

בחודש אוקטובר 2014, הודיעה מדינת ישראל כי תאמץ את ההוראה בדבר חילופי מידע אוטומטים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס של ארגון ה-OECD (Common Reporting Standard), וזאת עד סוף שנת 2018. יישום ההוראה יהיה באמצעות הסכם בין הרשויות הרלוונטיות במדינות הפועלות לפיו (בדומה למתכונת ההסכם הבינמדינתי בין ישראל לבין הרשויות האמריקאיות – הסכם ה-FATCA).

בהתאם להוראה, ידרשו המוסדות הפיננסיים לקיים הליך זיהוי לגבי לקוחות שהם תושבים של מדינות זרות ולהעביר מידע בנוגע לחשבונותיהם לרשות המיסים. טרם בוצעו תיקוני חקיקה מתאימים בדין הישראלי לצורך יישום הנוהל.

ביום 16 במרץ 2015, פרסם המפקח על הבנקים הנחיות לתאגידי בנקאיים לניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross-border).

בהתאם להוראת המפקח, על דירקטוריון התאגיד הבנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו ולוודא כי ההנהלה מעדכנת בהתאם את נהליה ואת הבקורות, ביחס לסיכונים הגלומים בפעילות חוצת גבולות של לקוחות התאגיד הבנקאי בדגש על חבויות מס מחוץ למדינה בה נפתח החשבון, תוך התייחסות לנקודות כמו: סיווג לקוחות בסיכון גבוה כתוצאה מפעילות חוצת גבולות; מדינות שפעילות לקוחות בהן תחשב כמדינות בסיכון וכו'.

בהתאם להוראות, נדרשים התאגידים הבנקאיים לקבל מהלקוח הצהרה בדבר המדינות בהן הוא תושב לצרכי מס; הצהרה כי דיווח על הכנסתו בהתאם לדין החל עליו והתחייבות להודיע על כל שינוי בחבות המס. כן נדרש לקבל ויתור מאת הלקוח על סודיות בנקאית כלפי רשויות בחוץ לארץ. על התאגידים הבנקאיים לקבוע נהלים ומדרג סמכויות לאישור פתיחת חשבון, ניהול וביצוע עסקאות שהוגדרו כבעלות פוטנציאל לסיכון חוצה גבולות.

עוד קבע המפקח כי סירוב להעניק שירותים בנקאיים יחשב כסירוב סביר לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, במקרים הבאים:

- פתיחת חשבון ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו לעניין הסיכונים בפעילות חוצת גבולות.
- המשך מתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, לרבות משכית כספים ושינוי בעלים או נהנים, באופן שחושף את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה לשם עקיפת חקיקה זרה, החלה על הלקוח.

תחילתן של ההנחיות מיום 16 במרץ 2015. באשר לכספים של לקוחות בחשבונות קיימים: לגבי חשבונות שסווגו בסיכון יש להשלים את הפעולות הנדרשות עד ליום 31 בדצמבר 2015 ולגבי יתר החשבונות עד ליום 31 בדצמבר 2016.

הבנק פועל בהתאם להוראות ה-CRS ולהוראות המפקח ולוחות הזמנים שנקבעו בהוראה ועדכן את מדיניותו בהתאם.

(EMIR) European Market Infrastructure Regulation-i The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act

בשנת 2012 פורסמו בארצות הברית כללים לצורך הסדרת יישום החוק "The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" שחוקק בארצות הברית בשנת 2010 (להלן-"הרפורמה").

מטרת הרפורמה היא, בין היתר, הפחתת סיכון האשראי במסחר בשוק הנגזרים הנסחרים OTC והסיכונים המערכתיים הנובעים מהם והגברת השקיפות בשוק זה.

במסגרת הרפורמה נקבע, בין היתר, כי העסקאות תסלקנה על ידי סולק מרכזי בו יסלקו בנקים גדולים ומרכזיים, אשר יערבו לעמידה בהתחייבויות של כל צד לעסקה, יקבעו נהלי בטחונות מחייבים, וכל עסקאות ה-Swap שבוצעו ידווחו למאגרי מידע מרכזיים, אשר ישמרו מידע זה ויאפשרו נגישות אליו לכל משתתפי השוק.

הרפורמה מגדירה גופים פיננסיים בהתאם להיקפי המסחר שלהם ומטילה חובות בהתאם לכך (MSP- Major Swap Participants, Swap Dealer) וכדומה).

הכללים הקבועים ברפורמה חלים על גופים אמריקאים ועל גופים שאינם אמריקאים המבצעים עסקאות בהיקפים משמעותיים (כהגדרתם ברפורמה) עם הגופים האמריקאים. לאור הרפורמה, גופים אלו לא יוכלו לבצע עסקאות בסוגי הנגזרים הנכללים בחוק, מול גופים פיננסיים אחרים (גם שאינם כפופים לחקיקה, כמו הבנק), אם לא ימלאו אחר הוראות החוק.

הוראות החוק נכנסו לתוקף באופן מדורג, וכיום חלק ניכר מהעסקאות בנגזרי OTC מול בנקים אמריקאים ובנקים שהם Swap Dealers או MSP מחייבות עמידה בהוראות החוק, לרבות סליקה.

הבנק נערך ליישום הכללים הרלוונטיים מתוך הרפורמה, על מנת שיוכל לפעול בנגזרי OTC מול גופים הכפופים לחוק.

במקביל לרפורמת "Dodd Frank" שפורסמה בארצות הברית, פורסמה באירופה רפורמה בעלת עקרונות דומים European Market Infrastructure Regulation - (להלן-"EMIR").

רפורמת EMIR, בדומה לרפורמת Dodd Frank כוללת, בין היתר, דרישה של סליקה מרכזית מנדטורית, דרישות בטחונות מוגברות ודיווח על עסקאות שבוצעו למאגרי מידע ייעודיים.

רפורמת EMIR חלה על גופים פיננסיים באיחוד האירופאי ולכן, צפויה להשפיע על אופן פעילות הבנק בנגזרים, שכן, לבנק היקף פעילות משמעותי מול בנקים אירופאים. חלק מהוראות הרפורמה כבר נכנסו לתוקף (כגון: חובות הדיווח) וחובת הסליקה שצפויה להיכנס לתוקף, באופן מדורג, לגבי ישויות כדוגמת הבנק החל מיום 21 בדצמבר 2016, עם חובה של סליקת עסקאות שנעשו מיום 31 במאי 2016 ועד למועד הסליקה (21 בדצמבר 2016) – הוראת ה- Frontloading. הבנק נערך ליישום ההוראות הרפורמות הרלוונטיות לבנק, בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו בחקיקה, נערך לסליקת עסקאות כאשר הצד השני לעסקה כפוף לרגולציה. הבנק התקשר עם חברי מסלוקה בהסכמי סליקה אשר באמצעותם הוא יוכל לסלוק עסקאות המחייבות סליקה במסלוקת המרכזיות.

במקביל לכללים החלים על עסקאות שחייבות סליקה מרכזית, הרגולציה גם קובעת כללים חדשים ומחייבים בתחום הביטחונות (Margins – Variation Margin and Initial Margins) לעסקאות שלא תסלקנה. גם בתחום זה קיימות מקבילות בארצות הברית ובאירופה, אשר אמורות להביא את כללי ההתנהלות של שוק הנגזרים (הן בעסקאות שתסלקנה והן בעסקאות שלא) לכדי אחידות ופיקוח על ידי הרגולטור הרלוונטי. הוראות בדבר Variation Margin צפויות להיכנס לתוקף לגבי גופים כדוגמת הבנק אשר כפופים לרגולציה החל מיום 1 במרץ 2017. הבנק נערך בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים ברגולציה.

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016

ביום 12 באפריל 2016 פורסם החוק שייכנס לתוקף ביום 12 באוקטובר 2018, ככל שהמועד לא יידחה (עד ליום 12 באפריל 2020 לכל המאוחר).

החוק שבדון מבצע רפורמה בתחום שירות נתוני אשראי. במועד כניסתו לתוקף יתבטל חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002. החוק רלבנטי לבנק הן בהיותו "מקור מידע" החייב להעביר נתוני אשראי על לקוחותיו למאגר מידע מרכזי ייעודי שיוקם בבנק ישראל והן בהיותו "משתמש בנתוני אשראי" הרשאי לקבל נתוני אשראי מלשכות האשראי.

הוראות מרכזיות מתוך החוק:

לקוח רשאי לבקש מבנק ישראל שנתוני האשראי לגביו לא ייכללו במאגר. הלקוח לא יהיה רשאי להגיש בקשה כאמור אם הועברו למאגר, בידי מקור מידע, נתוני אשראי המעידים באופן מובהק על כך שהלקוח אינו עומד בפירעון תשלומים שבהם התחייב. לא יועברו נתוני אשראי לגבי לקוח לנותן אשראי (כגון: הבנק), אלא אם כן מתקיימים בין היתר:

- נתוני האשראי דרושים לנותן האשראי לשם התקשרות בעסקת אשראי עם אותו לקוח או לשם הבטחת קיום תנאי העסקה;
- הלקוח נתן את הסכמתו המפורשת לכך שנתוני האשראי לגביו הכלולים במאגר יימסרו ללשכת אשראי לשם עריכת דוח אשראי שיימסר לנותן האשראי.

נותן אשראי רשאי לבקש מלשכת אשראי לקבל חיווי בשאלה אם לתת אשראי ללקוח לשם התקשרות בעסקת אשראי עם אותו לקוח, אם יידע את הלקוח על כך מראש.

במסגרת היערכות הבנק ליישום החוק מבוצעות בימים אלה פעולות לאיסוף מידע והעברתו למאגר הייעודי בבנק ישראל.

חוק סליקה אלקטרונית של שיקים, התשע"ו-2016 (ספר החוקים 2528)

החוק פורסם ביום 10 בפברואר 2016 וייכנס לתוקף ביום 10 באוגוסט 2016 אלא אם כן הבנקים לא יספיקו להיערך ואז יוכל שר המשפטים, בהסכמת הנגיד, לדחות את תאריך תחולת החוק בשישה חודשים נוספים.

מטרת החוק היא מעבר מסליקה פיזית של שיקים לסליקה אלקטרונית. מטרת הסליקה האלקטרונית היא לייעל את תהליך סליקת השיקים, להביא לחסכון בעלויות השינוע של השיקים ולייתר את הצורך בשמירת השיקים לתקופה של שבע שנים באחסון פיזי. יודגש כי הסליקה האלקטרונית מתייחסת אך ורק לשיקים שהופקדו לגביה בבנק הגובה או שהועברו לגביה בבנק הגובה בקובץ ממוחשב ולא בצורה פיזית. בשיקים ממוחשבים (לרבות במכשיר סלולרי) שהועברו לגביה מדובר רק על שיקים משורטטים ומודפסות או רשומות עליהם מילים האוסרות את העברתם.

מאחר וסליקת השיקים היא אלקטרונית והבנק הנמשך לא "רואה" את השיק פיזית, מוטלת על הבנק הגובה האחריות לבדוק היטב את השיקים ולוודא שלא בוצעו בהם שינויים אסורים, לרבות בדיקת הסבים, נכונותם ותקפותם. הפלט הממוחשב של הסריקה יהווה ראיה קבילה להוכחת אמיתות תוכנו בכל הליך משפטי, הנגיד יקבע בכללים הוראות לעניין סריקה ממוחשבת של שיק, הליך הפקת הפלט של השיק הממוחשב וכללים לעניין חובת שמירת שיקים ממוחשבים. הנגיד בהסכמת השר לביטחון הפנים יקבע את משך הזמן שעל הבנק לשמור את השיקים עצמם. הבנק אחראי כלפי לקוחו בגין כל חזק שייגרם כתוצאה מאי שמירת השיק עצמו.

תקנות השקעות משותפות בנאמנות (הצעת יחידות של קרן חוץ), התשע"ו – 2016 ותיקונים בתקנות השקעות משותפות (עמלת הפצה) (תיקון), התשע"ו – 2016 (להלן: "תקנות עמלות הפצה"):

התקנות מפרטות את התנאים להצעת יחידות של קרן חוץ. הכוללים בין היתר מינוי נציג בישראל שימשש כאיש קשר בין מנהל קרן חוץ לבין הרשות ובעלי היחידות בישראל. על פי התקנות הצעת היחידות לציבור בישראל תעשה לאחר שרשות ניירות ערך התירה להציען או לרושמן למסחר בבורסה (לאחר שניתן אישור הבורסה על-כך), ותשקיף החוץ של הקרן פורסם באתר ההפצה על פיו מוצעות היחידות. על פי התיקון לתקנות עמלות הפצה מנהל קרן חוץ יהיה רשאי לשלם למפיץ עמלה בשל יחידות של קרן חוץ שהרשות אישרה את הצעתן לציבור, למעט בשל יחידות קרן חוץ הרשומות למסחר בבורסה. מפיץ יהיה רשאי לגבות מבעל יחידה עמלה בסכום עמלת הפצה שהיה רשאי לגבות ממנהל הקרן או ממנהל קרן חוץ אילו הוסכם כך ביניהם, ובתנאי שלא התקשר מנהל הקרן או קרן חוץ בהסכם בינו לבין המפיץ על תשלום עמלת הפצה. במקרה של קרן או קרן חוץ הרשומות למסחר בבורסה וכן קרן מחקה רשאי המפיץ לגבות עמלה מרוכש יחידה או ממי שמוכר אותה, אך ורק בשל ביצוע העסקה. עמלה שגובה המפיץ לא תשתנה עקב כך שמנהלי הקרנות, שלא התקשרו עמו בהסכם לתשלום עמלת הפצה הנפיקו את היחידות או עקב כך שהקרן הינה קרן חוץ. כמו כן, במקרה של קרן כספית לא ניתן יהיה לגבות כל עמלה מבעל יחידה בשל רכישה, החזקתה או פדיונה במקרה בו התקשר המפיץ בהסכם הפצה בקשר לקרן כספית. ליישום ההוראה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות דוחות סטנדרטים לבקשת לקוח), התשע"ו-2016

הצו פורסם ביום 19 ביולי 2016 ונכנס לתוקף ביום 1 באוגוסט 2016. על פי הצו נחשב "שירות דוחות סטנדרטים לבקשת לקוח" (סעיף 2(א)(4) לתעריפון ליחידים/עסקים קטנים) לשירות בר-פיקוח, ושיעור העמלה לא יעלה על 15 שקלים חדשים (במקום 36 שקלים חדשים בבנק, לפני כניסת הצו לתוקף). ליישום הצו אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון), התשע"ו-2016

התיקון לכללים פורסם ביום 19 ביולי 2016 ונכנס לתוקף ביום 2 באוגוסט 2016. על פי התיקון על הבנק לצרף, מיזמתו, לקוח שהוא אזרח ותיק או אדם בעל מוגבלות, למסלול העמלות הבסיסי, אם נגבה ממנו בגין עמלות בסיסיות (פעולות על ידי פקיד ופעולות בערוץ ישיר), סכום העולה על מחיר המסלול הבסיסי, בכל חודש במהלך תקופה של שנת כספים. מלקוח שסגר חשבון, אין לגבות עוד עמלה במהלך שישה חודשים מיום סגירת החשבון, בעד מסירת העתק אחד של הודעה שנשלחה בתקשורת ללקוח מכוח דין במהלך ששת החודשים שקדמו לסגירת החשבון. ליישום התיקון אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

הפיקוח על הבנקים

התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל

ביום 12 בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. בהתאם למכתב, דירקטוריון התאגיד הבנקאי יתווה תוכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה, לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית על פני 5 שנים בקו ישר לעניין חישוב הלימות ההון. הבנק בוחן את משמעות הוראות המכתב.

דירוג האשראי של הבנק

ביום 21 בינואר 2016 אישרה Standard & poors Maalot (להלן: "מעלות") את דירוג המנפיק של הבנק העומד על ilAAA, תחזית דירוג "יציבה". דירוגם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידי טפחות הנפקות, משקף רמה אחת נמוכה יותר מדירוג המנפיק, קרי בדירוג של ilAA+. כתבי התחייבות נדחים אלו כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות המעבר של באזל III. דירוג שטרי ההון הנדחים, אשר מוכרים כהון רובד 2 בהתאם להוראת המעבר של באזל III הוא ilA+. דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים המותנים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III הוא ilAA+. ביום 30 ביוני 2015 אישרה חברת הדירוג Moody's את דירוג פיקדונות הבנק לטווח ארוך ברמת A2 והעלתה את אופק הדירוג ל"יציב" מ"שלייל".

נספחים לתמצית הדוחות הכספיים

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016		
שיעור הכנסה ב-%	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה ב-%	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור⁽³⁾					
3.82	1,421 ⁽⁷⁾	150,924	3.75	1,508 ⁽⁷⁾	163,029
3.85	25	2,636	6.01	48	3,267
3.82	1,446	153,560	3.80	1,556	166,296
אשראי לממשלה					
2.88	2	281	1.92	1	210
-	-	-	2.77	1	146
2.88	2	281	2.27	2	356
פיקדונות בבנקים					
0.15	1	2,755	-	-	666
-	-	431	2.67	2	303
0.13	1	3,186	0.83	2	969
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.08	4	19,756	0.09	7	30,951
0.21	2	3,799	0.54	6	4,488
0.10	6	23,555	0.15	13	35,439
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	82	-	-	52
-	-	-	-	-	-
-	-	82	-	-	52
איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾					
1.11	34	12,321	1.14	21	7,372
1.42	4	1,133	1.76	5	1,144
1.13	38	13,454	1.23	26	8,516
איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾					
1.16	2	692	2.12	2	381
-	-	-	-	-	-
1.16	2	692	2.12	2	381
3.11	1,495	194,810	3.06	1,601	212,009
		3,094			3,174
		2,028			3,857
		199,932			219,040
1.56	31	7,999	2.68	62	9,348

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016		
שיעור הכנסה ב-%	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה ב-%	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור⁽³⁾					
3.32	⁽⁷⁾ 3,660	147,548	3.21	⁽⁷⁾ 3,826	159,641
3.97	76	2,563	4.72	112	3,182
3.33	3,736	150,111	3.24	3,938	162,823
אשראי לממשלה					
2.75	6	292	2.20	3	182
-	-	-	4.38	5	153
2.75	6	292	3.20	8	335
פיקדונות בבנקים					
0.23	4	2,365	0.13	1	1,004
-	-	453	1.33	3	302
0.19	4	2,818	0.41	4	1,306
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.12	17	19,368	0.09	19	29,640
0.25	7	3,802	0.52	15	3,847
0.14	24	23,170	0.14	34	33,487
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	222	-	-	112
-	-	-	-	-	-
-	-	222	-	-	112
איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾					
1.18	105	11,906	0.94	53	7,564
1.39	12	1,152	1.64	14	1,140
1.20	117	13,058	1.03	67	8,704
איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾					
1.44	9	836	2.03	6	396
-	-	-	-	-	-
1.44	9	836	2.03	6	396
2.74	3,896	190,507	2.62	4,057	207,163
		3,019			3,122
		5,665			3,978
		199,191			214,263
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
1.59	95	7,970	2.31	149	8,624

ראה הערות להלן .

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			
שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
התחייבויות נושאות ריבית						
פיקדונות הציבור						
						בישראל
0.40	6	5,990	0.52	11	8,444	לפי דרישה
1.30	361	111,559	1.06	330	124,616	לזמן קצוב מחוץ לישראל
-	-	762	-	-	637	לפי דרישה
1.69	5	1,190	0.78	8	4,124	לזמן קצוב מחוץ לישראל
1.25	372	119,501	1.02	349	137,821	סך הכל
פיקדונות הממשלה						
						בישראל
6.84	1	60	-	-	52	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
6.84	1	60	-	-	52	
פיקדונות מבנקים						
						בישראל
1.13	4	1,420	3.31	4	490	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
1.13	4	1,420	3.31	4	490	
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
						בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
-	-	-	-	-	-	
איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים						
						בישראל
3.13	179	23,156	3.11	191	24,857	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
3.13	179	23,156	3.11	191	24,857	
התחייבויות אחרות						
						בישראל
3.63	6	671	6.40	1	64	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל
3.63	6	671	6.40	1	64	
סך הכל התחייבויות נושאות ריבית						
1.56	562	144,808	1.34	545	163,284	
		33,845			33,845	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		3,094			3,174	זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		6,134			5,591	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁸⁾
		187,881			205,894	סך כל ההתחייבויות
		12,051			13,146	סך כל האמצעים ההוניים
		199,932			219,040	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.54			1.71			פער הריבית
תשואה נטו⁽⁹⁾ על נכסים נושאי ריבית						
						בישראל
1.96	907	186,811	1.99	1,002	202,661	מחוץ לישראל
1.31	26	7,999	2.33	54	9,348	סך הכל
1.93	933	194,810	2.01	1,056	212,009	
1.03	5	1,952	0.67	8	4,761	סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			
שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
התחייבויות נושאות ריבית						
פיקדונות הציבור						
						בישראל
(0.02)	(1)	6,322	0.26	15	7,695	לפי דרישה
0.93	787	113,284	0.89	792	118,675	לזמן קצוב מחוץ לישראל
-	-	808	-	-	611	לפי דרישה
0.97	18	2,480	0.73	22	4,035	לזמן קצוב
0.87	804	122,894	0.84	829	131,016	סך הכל
פיקדונות הממשלה						
6.96	3	58	2.48	1	54	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
6.96	3	58	2.48	1	54	סך הכל
פיקדונות מבנקים						
1.94	15	1,034	1.06	8	1,003	בישראל
-	-	-	-	-	6	מחוץ לישראל
1.94	15	1,034	1.06	8	1,009	סך הכל
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
-	-	116	-	-	-	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	116	-	-	-	סך הכל
איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים						
2.26	359	21,218	2.12	387	24,394	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
2.26	359	21,218	2.12	387	24,394	סך הכל
התחייבויות אחרות						
0.17	1	792	2.12	2	126	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
0.17	1	792	2.12	2	126	סך הכל
1.08	1,182	146,112	1.05	1,227	156,599	סך הכל התחייבויות נושאות ריבית
		30,424			36,511	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		3,019			3,122	זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		7,927			5,189	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁸⁾
		187,482			201,421	סך כל ההתחייבויות
		11,709			12,842	סך כל האמצעים ההוניים
		199,191			214,263	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.66			1.57			פער הריבית
תשואה נטו⁽⁹⁾ על נכסים נושאי ריבית						
1.93	2,637	182,537	1.82	2,703	198,539	בישראל
1.29	77	7,970	1.97	127	8,624	מחוץ לישראל
1.90	2,714	190,507	1.83	2,830	207,163	סך הכל
0.73	18	3,288	0.63	22	4,652	סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

ראה הערות להלן .

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
ב-%			ב-%			
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.89	863	120,694	2.65	923	140,555	סך נכסים נושאי ריבית
(0.68)	(145)	85,560	(0.57)	(149)	104,744	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.21			2.08			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
4.01	521	52,683	4.32	537	50,557	סך נכסים נושאי ריבית
(3.83)	(353)	37,381	(3.65)	(329)	36,584	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.18			0.67			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
2.40	80	13,434	2.76	79	11,549	סך נכסים נושאי ריבית
(1.19)	(59)	19,915	(1.38)	(59)	17,195	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.21			1.38			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
3.17	1,464	186,811	3.07	1,539	202,661	סך נכסים נושאי ריבית
(1.57)	(557)	142,856	(1.36)	(537)	158,523	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.60			1.71			פער הריבית

ראה הערות להלן .

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
ב-%			ב-%			
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.97	2,583	116,360	2.64	2,665	135,288	סך נכסים נושאי ריבית
(0.65)	(412)	84,410	(0.61)	(450)	97,943	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.32			2.03			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
2.51	985	52,499	2.66	1,019	51,179	סך נכסים נושאי ריבית
(2.20)	(615)	37,459	(2.18)	(593)	36,332	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.31			0.48			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
2.28	233	13,678	2.48	224	12,072	סך נכסים נושאי ריבית
(0.87)	(137)	20,955	(1.22)	(162)	17,672	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.41			1.26			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
2.79	3,801	182,537	2.63	3,908	198,539	סך נכסים נושאי ריבית
(1.09)	(1,164)	142,824	(1.06)	(1,205)	151,947	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.70			1.57			פער הריבית

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016		
לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015		
גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾			גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
166	(124)	290	87	(25)	112
36	14	22	23	14	9
202	(110)	312	110	(11)	121
נכסים נושאי ריבית אחרים					
(59)	(67)	8	(12)	(15)	3
18	18	-	8	6	2
(41)	(49)	8	(4)	(9)	5
161	(159)	320	106	(20)	126
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
21	(22)	43	(26)	(66)	40
4	(2)	6	3	(2)	5
25	(24)	49	(23)	(68)	45
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
20	(17)	37	6	5	1
-	-	-	-	-	-
20	(17)	37	6	5	1
45	(41)	86	(17)	(63)	46

- (1) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבעי ישראלי - לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב זמינות למכירה לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, נכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולות בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 14 מיליוני שקלים, (38) מיליוני שקלים, 7 מיליוני שקלים ו-0 מיליוני שקלים בהתאמה.
- (5) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016, לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, נכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר בסך 4 מיליוני שקלים, (9) מיליוני שקלים, (3) מיליוני שקלים ו-(3) מיליוני שקלים.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (7) עמלות בסך 62, 106, 218 ו-368 מיליוני שקלים נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 וביום 30 בספטמבר 2015, ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 וביום 30 בספטמבר 2015, בהתאמה.
- (8) לרבות מכשירים נגזרים.
- (9) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי ריבית.
- (10) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

להלן פירוט תמציתי למונחים שנכללו בדוחות הכספיים ומראה המקום שלהם

1. מונחים המתייחסים לניהול הסיכונים בבנק ולהלימות הון

מושג	הסבר	מראה מקום בדוחות הכספיים
CRO - Chief risk officer	מנהל הסיכונים הראשי. חבר הנהלה העומד בראש החטיבה לניהול הסיכונים בבנק. מנהל הסיכונים הראשי נושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים, למסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הבנק, ותפקידים נוספים כפי שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process	תהליך פנימי להערכת נאותות ההון הכולל של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראת באזל II.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
ICAAR - Internal Capital Adequacy Assessment Report	הדוח המסכם של תהליך ה-ICAAP כאמור.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
KPIs - Key performance indicators	אינדיקטורים עיקריים לביצועים, המשמשים ככלי לגיבוש תובנות לגבי סטטוס ביצוע התהליכים לרוחב הבנק.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
KRI - Key risk indicators	אינדיקטורים עיקריים לסיכון הינם סרגלי מדידה לסיכון ו/או מדדים סטטיסטיים, המשמשים לניטור הגורמים העיקריים המזוהים עם סיכונים מפתח בתאגיד הבנקאי, על מנת לנסות ולבחון את התממשות הסיכונים, מוקדם ככל שניתן.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
VaR	מודל המשמש לאמידת החשיפה הכוללת למגוון סיכונים שוק. ערך ה-VaR (הערך בסיכון) המתקבל במודל הינו אומדן סטטיסטי להפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכונים שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
באזל II	מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה בגרסתה הסופית על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ב-2006.	המושג מופיע באופן מרובה
באזל III	מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה לראשונה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ב-2010.	המושג מופיע באופן מרובה
גישת השווי הכלכלי - EVE - Economic Value of Equity	גישת השווי הכלכלי לניתוח ואמידת השפעת שינויים בשיעורי הריבית על שווים ההוגן של הנכסים, ההתחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים

מושג	הסבר	מראה מקום בדוחות הכספיים
דירוג אשראי (Score)	דירוג אשראי הינו ציון הניתן ללווה במסגרת הערכת יכולתו לעמוד בהתחייבויותיו במלואן ובהתאם למועד שנקבע.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
דירוג לווה	דירוג המבטא את הערכת הסיכון של הבנק כנגד לווה או צד נגדי לעסקה.	המושג מופיע באופן מרובה
הגישה הסטנדרטית	גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי המפקח על הבנקים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצג העסקי מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
הון פיקוחי (הון כולל)	ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: - הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. - הון רובד 2. בהתאם להגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצג העסקי מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
המשכיות עסקית	מצב בו הבנק פועל באופן רציף וללא הפרעות.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
ועדת באזל	ועדת באזל הינה פורום לשיתוף פעולה בענייני פיקוח על הבנקים. מטרות הועדה הינן הגברת ההבנה בנושאי הפיקוח עיקריים ושיפור איכות הפיקוח על תאגידים בנקאיים ברחבי העולם. הועדה ידועה בעיקר בשל התקנים הבינלאומיים להלימות ההון, עקרונות הליבה לפיקוח אפקטיבי על הבנקים ותיאום בין מדינות שונות ליצירת פיקוח חוצה גבולות על בנקים ברחבי העולם.	המושג מופיע באופן מרובה
חברות דירוג אשראי חיצוניות	סוכנות המנפיקה דירוגי אשראי חיצוניים והוכרה על ידי הפיקוח על הבנקים בהתאם לדרישות הכשירות שהוגדרו. חברות דירוג האשראי החיצוניות הכשירות הינן: S&P, Moody's ו-Fitch.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
יחס הון מזערי	היחס מייצג את דרישות שיעורי ההון הפיקוחי המזעריים שהבנק מחויב להחזיק בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 201.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
מבחני מצוקה (קיצון)	כיניו למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של תאגיד בנקאי בתרחיש קיצון.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
מסגרת ניהול הסיכונים	מסגרת עבודה לניהול הסיכונים הכוללת את המדיניות, הנהלים, המדידה, תאבון הסיכון והבקורות לניהול הסיכונים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
מסמך הסיכונים	מסמך המציג בצורה תמציתית את פרופיל הסיכון של הבנק, על מנת לאפשר לדירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו. מסמך הסיכונים מדווח ומוגש לדירקטוריון בתדירות רבעונית.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה, פרק סקירת הסיכונים

מושג	הסבר	מראה מקום בדוחות הכספיים
נדבך 1	הנדבך הראשון במסגרת העבודה של באזל II, כולל את חישוב דרישות ההון המזערי בגין סיכון אשראי (כולל סיכון הצד הנגדי), סיכון שוק (תיק סחיר בלבד) וסיכון תפעולי.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
נדבך 2	הנדבך השני במסגרת העבודה של באזל II המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: הבנק יערוך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. המפקח יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם. הבנק מצופה לפעול מעל יחסי ההון המזעריים אשר הוגדרו.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים
נדבך 3	הנדבך השלישי במסגרת העבודה של באזל II אשר מטרתו לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים
נכסי סיכון	מורכבים מסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק המחושבים בשיטה הסטנדרטית כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211.	המושג מופיע באופן מרובה
סיכון	סיכון הוא אפשרות (הסתברות) לפגיעה בהון, ברווחים, ביציבות התאגיד או ביכולתו להשיג את מטרותיו העסקיות.	המושג מופיע באופן מרובה
סיכון חוצה גבולות (Cross-Border)	סיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות חוק או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, הנובעים מאי עמידה של הבנק בהוראות דין שמקורן במדינות אחרות, בין הוראות המחייבות את הבנק, ובין הוראות שאינן מחייבות אך אי קיומן עלול להסב לבנק נזקים, או מפעילות בחוץ לארץ של לקוחות הבנק בניגוד להוראות דין כלשהו.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים
סיכון CVA - Credit Valuation Adjustment	CVA הינו המרכיב בשווי הוגן של נגזר אשר מביא בחשבון את סיכון האשראי של הצד הנגדי בעסקה. סיכון CVA הוא הסיכון להפסד משערוך לשווי שוק בגין סיכון צפוי של צד נגדי לנגזרים מעבר לדלפק (OTC). כלומר, הפסד בגין ירידה בשווי ההוגן של הנגזרים, בשל עלייה בסיכון האשראי של הצד הנגדי (כגון: ירידת דירוג).	מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
סיכון אינפלציה	החשיפה להפסד כתוצאה מהשפעת שינויים במדד המחירים על רווחי התאגיד או הונו, לרבות באמצעות השפעה על פריטים חוץ מאזניים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים

מושג	הסבר	מראה מקום בדוחות הכספיים
סיכון אסטרטגי	סיכון אסטרטגי הינו סיכון בזמן אמת או פוטנציאל עתידי לפגיעה ברווחים, בהון או במוניטין הבנק, הנובע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של ההחלטות, או בהיערכות לא מספקת לשינויים בסביבה העסקית. קרי, הסיכון שהבנק בחר אסטרטגיה שגויה או שהוא לא יוכל לממש את התוכנית העסקית והאסטרטגית על פי התכנון.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
סיכון אשראי	סיכון אשראי הוא הסיכון שלווה, או צד נגדי, של הבנק לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק.	המושג מופיע באופן מרובה
סיכון אשראי של צד נגדי	הסיכון שהצד השני לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בעסקה.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים. מושג הכולל בביאורים לדוחות הכספיים.
סיכון מוניטין	מוניטין הוא אוסף של תפישות, דעות ואמונות של בעלי העניין לגבי התאגיד, בהתבסס על ניסיונם וציפיותיהם. סיכון מוניטין הוא הסיכון לרווחי התאגיד, ליציבותו או ליכולתו להשיג את יעדיו, כתוצאה מפגיעה במוניטין העשוי לנבוע מפרקטיקות התאגיד, מצבו הפיננסי או פרסום שלילי (אמיתי או כוזב).	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה, פרק סקירת הסיכונים
סיכון מימון	סיכון מימון או סיכון גיוס הנזילות (Funding liquidity risk) - הסיכון שהתאגיד לא יוכל לעמוד ביעילות בצורכי תזרים המזומנים והביטחונות שלו, הצפויים והבלתי צפויים, הנוכחיים והעתידיים, בלא שהדבר ישפיע על פעילויותיו היומיומיות או על מצבו הפיננסי.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
סיכון משפטי	סיכון משפטי הינו חלק מהסיכון התפעולי, וכולל סיכון להפסד כתוצאה מחשיפה לקנסות, תביעות משפטיות ו/או צעדי עונשין מהפרות חוזיות ואי הסכמות. הסיכון המשפטי כולל סיכונים הנובעים מחשיפה משפטית בשל התנהלות הבנק עם בעלי העניין השונים שלו (כגון: לקוחות, ספקים וצדדים שלישיים אחרים).	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה פרק סקירת הסיכונים
סיכון נזילות	הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה פרק סקירת הסיכונים
סיכון ציות ורגולציה	סיכון להטלת סנקציות משפטיות או רגולטוריות, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות (כגון: הוראות הדין, הרגולציה, סטנדרטים ודרכי התנהגות מקובלים המצופים מהתאגיד).	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה, פרק סקירת הסיכונים
סיכון ריבית	הסיכון לרווחי הבנק (שינוי בהכנסות) או להון הבנק, הנובע בעיקר, מתזוזות בשיעורי הריבית, תזוזות שונות של עקומים שונים שבהם הבנק משתמש לפעילותו העסקית, או מהעובדה ששינוי בריבית יכול לגרום לשינוי במבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כתוצאה ממימוש אופציות לפרעון מוקדם, בגין שינוי ברמת הריבית במשק. שינויים בשיעורי הריבית משפיעים על רווחי הבנק (שינוי בהכנסות) ועל שווי נכסיו (שינוי בשווי הוגן).	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה פרק סקירת הסיכונים

מושג	הסבר	מראה מקום בדוחות הכספיים
סיכון שוק	הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (שיעורי ריבית, שערי חליפין, מחירי מניות, סחורות ואינפלציה).	המושג מופיע באופן מרובה
סיכון תפעולי	הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה מובנה בכל המוצרים, הפעילויות, התהליכים והמערכות.	המושג מופיע באופן מרובה
פרופיל הסיכון	הערכת הסיכון המצרפי הגלום בחשיפות ובפעילות העסקית של הבנק לנקודת זמן.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה, פרק סקירת הסיכונים
שיעור המימון (LTV)	היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס.	המושג מופיע באופן מרובה
שלושת קווי ההגנה	תפיסת ניהול הסיכונים כוללת חלוקה לשלושה קווי הגנה: - הקו הראשון - נוטלי הסיכון: הנהלות קווי העסקים נושאות באחריות לזיהוי, להערכה, למדידה, לניטור להפחתה לדיווח על הסיכונים המובנים. כמו כן, אחראית לניהול סביבת בקרה נאותה לניהול הסיכון. - הקו השני - בקרי הסיכון: פונקציית ניהול הסיכונים, תפקידה הוא להשלים את פעילויות ניהול הסיכונים של קו העסקים. אחראית בין היתר, לתכנון ופיתוח מסגרת עבודה לניהול סיכונים ואתגור ניהול הסיכונים בקווי העסקים. - הקו השלישי - הביקורת הפנימית, מבצעת סקירה בלתי תלויה ואתגור של הבקורות, התהליכים והמערכות לניהול הסיכונים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
תאבון הסיכון	החלטת הבנק בנוגע לרמת הסיכון שהתאגיד הבנקאי מוכן לקבל בהתחשב במאפייני סיכון/תשואה.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים

מושג	פירוש	פרק בדוח
OTC - Over the Counter	עסקה במכשירים פיננסיים אשר מבוצעת מעבר לדלפק, ולא בבורסה.	מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
בקרת אשראי	תהליך סקירה למטרת הערכת הביצועים של הצוות העוסק במתן אשראי ומצב תיק האשראי בכללותו. תהליך זה מבוצע בדיעבד על ידי יחידת בקרת אשראי בבנק, ובמסגרת הסקירה נבדקים בין היתר מהימנות הדירוג, ונאותות הסיווג וההפרשה.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
הפרשה להפסדי אשראי	הפרשה אשר נועדה לכסות הפסדי אשראי צפויים בתיק האשראי של הבנק. הפסדים אלו מייצגים את סכום המחיקות נטו שצפוי (likely) שיתממש לגבי הלוואה או קבוצה של הלוואות בהינתן העובדות והנסיבות בתאריך ההערכה.	המושג מופיע באופן מרחבה
התניות פיננסיות	התניות שנקבעו בין הלווה למלווה בחוזה הלוואה, המגדירות תנאים מתלים להעמדת האשראי, כגון, עמידה ביחסים פיננסיים מסוימים. לעיתים הפרת תנאי זה עשויה להוות עילה להעמדת האשראי לפירעון מדי.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים
חוב בארגון מחדש	חוב בעייתי בארגון מחדש מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
חוב בהשגחה מיוחדת	חוב בהשגחה מיוחדת הוא חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות, שבגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אם החולשות לא יטופלו, עלולה להיגרם הידרדרות בסיכויים לפירעון החוב.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
חוב נחות	חוב נחות הוא חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות או על ידי יכולת התשלום של החייב, וקיימת אפשרות שהבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו, לרבות חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים שנמצא בפיגור של 60 עד 89 ימים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים

מושג	פירוש	פרק בדוח
חוב פגום	חוב יסווג כחוב פגום כאשר תשלום הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדירור.	המושג מופיע באופן מרובה
חובות בעייתיים	חובות המסווגים באחד מהסיווגים השליליים הבאים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.	המושג מופיע באופן מרובה
יחס החזר מההכנסה	היחס בין החזר החודשי ובין ההכנסה החודשית הפנויה. היחס הינו מדד המשמש להערכת יכולת החזר השוטף של הלווה לאורך חיי הלוואה.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
יחס כיסוי נזילות מזערי	היחס בין כרית הנזילות לבין תזרים יוצא חזוי נטו לתקופה של חודש קדימה, תחת תרחישים שונים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
ליווי פרויקט פיננסי	שיטת ליווי פרויקט פיננסי (ליווי סגור) הינה שיטת מימון, שבה הלווה מצפה להיפרע בעיקר מהתקבולים הצפויים מהפרויקט, אשר מהווים גם מקור החזר וגם ביטחון לחשיפה. במסגרת שיטה זו, נערך מעקב שוטף אחר הפרויקטים הממומנים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות המצב העסקי
משך חיים ממוצע - מח"מ	אורך החיים הממוצע של איגרת חוב. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עליה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. משך חיים ממוצע של איגרת מבטא את רגישות המכשיר הפיננסי לשינויים בשיעורי הריבית. המח"מ מחושב כיחס בין ממוצע משוקלל של תשלומי איגרת החוב למחירה.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
נגזרים	מכשיר פיננסי או חוזה אשר שוויו משתנה בתגובה לשינוי במחיר נכס הבסיס (מכשיר פיננסי, נכס פיזי, מדד מחירים, דירוג אשראי או נכס בסיס אחר), דורש השקעה ראשונית קטנה או מינימלית ביחס לסוגים אחרים של חוזים, וצפוי להיות מסולק במועד עתידי.	המושג מופיע באופן מרובה
ניהול נכסים והתחייבויות (ALM)	טכניקה המיושמת על ידי ארגונים על מנת להתאים בין מבנה הנכסים וההתחייבויות על מנת להבטיח את נאותות התשואה להון. כלומר, ניהול הסיכונים הנובעים מפערים בין מבנה הנכסים וההתחייבויות, ברמה העסקית. במסגרת זו נכללים תהליכים לניהול סיכוני שוק ונזילות, קביעת מחירי צל ועוד.	מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים

מושג	פירוש	פרק בדוח
תיק בנקאי/תיק לא סחיר	התיק הבנקאי שהוא עיקר הפעילות של הבנק, מכיל את כל העסקאות שאינן כלולות בתיק הסחיר, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים המשמשים כעסקאות הגנה לתיק הבנקאי.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
תיק סחיר	התיק הסחיר בבנק כולל את התיקים המנוהלים בחדר העסקאות כעושה שוק, וכן תיקי ניירות ערך למסחר ועסקאות נגזרים אשר בוצעו כחלק מאסטרטגיית שוק ספציפית, המנוהלת בניהול הפיננסי תחת מגבלות ספציפיות של חשיפה ורווחיות.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים

3. מונחים המתייחסים להוראות רגולטוריות

מושג	פירוש	פרק בדוח
FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act	חוק ה-FATCA האמריקאי - Foreign Account Tax Compliance Act קובע חובת דיווח לרשות המסים האמריקאית (ה-IRS) על חשבונות המוחזקים על ידי דמויות אמריקאיות (U.S Person) במוסדות פיננסיים זרים (מחוץ לארצות הברית).	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
LCR - Liquidity coverage ratio	יחס כיסוי הנזילות - מוגדר כיחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל-30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה של חודש קדימה.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים

4. מונחים אחרים

מושג	פירוש	פרק בדוח
ממשל תאגידי	מכלול הקשרים בין ההנהלה, הדירקטוריון, בעלי המניות ובעלי העניין אשר מרכיבים את המבנה אשר באמצעותו נקבעים יעדי הבנק והאמצעים להשגתם ולניטורם. כמו כן, הממשל התאגידי תומך בהגדרת חלוקת קווי הסמכות והאחריות ובאופן תהליך קבלת החלטות.	המושג מופיע באופן מרובה